

NÅR VI NÅ SENDER ALLE DE STORE OG STERKE KARENE UT AV LANDET, VIDKUN, DA BEHØVER DU BARE Å VÆRE REDD FOR RUSSENE.

et folke
er enn
rske
er har
al.
og folk
folket,
fordi
t på
tider
- den
når
e hen-
lle
ven
evd
r sam-
og og
ni i-
t av
to land.

NÅR VI NÅ SENDER ALLE DE STORE OG STERKE KARENE UT AV LANDET, VIDKUN, DA BEHØVER DU BARE Å VÆRE REDD FOR RUSSENE.

et folke
er enn
rske
er har
al.
og folk
folket.
fordi
t på
tider
- den
når
o hen-
lle
von
evd
r sam-
og og
al i-
t av
to land.

T R O . . .

Vis tålmodt bror, om veien er lang..
I mørket tro på en soloppgang..
Verden truer og knuger i smerte
Et sorgfullt og blødende menneskehjerte..

Livet farer så sjelden med lempe -
Et håp er dog gitt deg - med tro å kjempe.

Rettens kamp, som trosser selv døden
Og seirer til slutt - likesom morgenrøden
Innfanger natten i strålegløden...

v v v v V v v v v

D E B E S T E .

Døden kan flamme som kornmo.
Klarere ser vi enn før
hvert liv i dens hvite smerte:
det er de beste som dør.

De sterke, de rene av hjertet
som ville og våget mest -
rolige tok de avskjed,
en etter en gikk de vest.

De levende styrer verden.
En flokk blir alltid igjen,
de uunnværlige flinke,
livets nestbeste menn.

De beste blir borte i fengslet;
sopt vekk av kuler og sjø.
De beste blir aldri vår framtid.
De beste har nok med å dø.

Slik hedrer vi dem med avmakt,
med all den tomhet vi vet,
men da har vi sveket de beste,
forrådt dem med bitterhet.

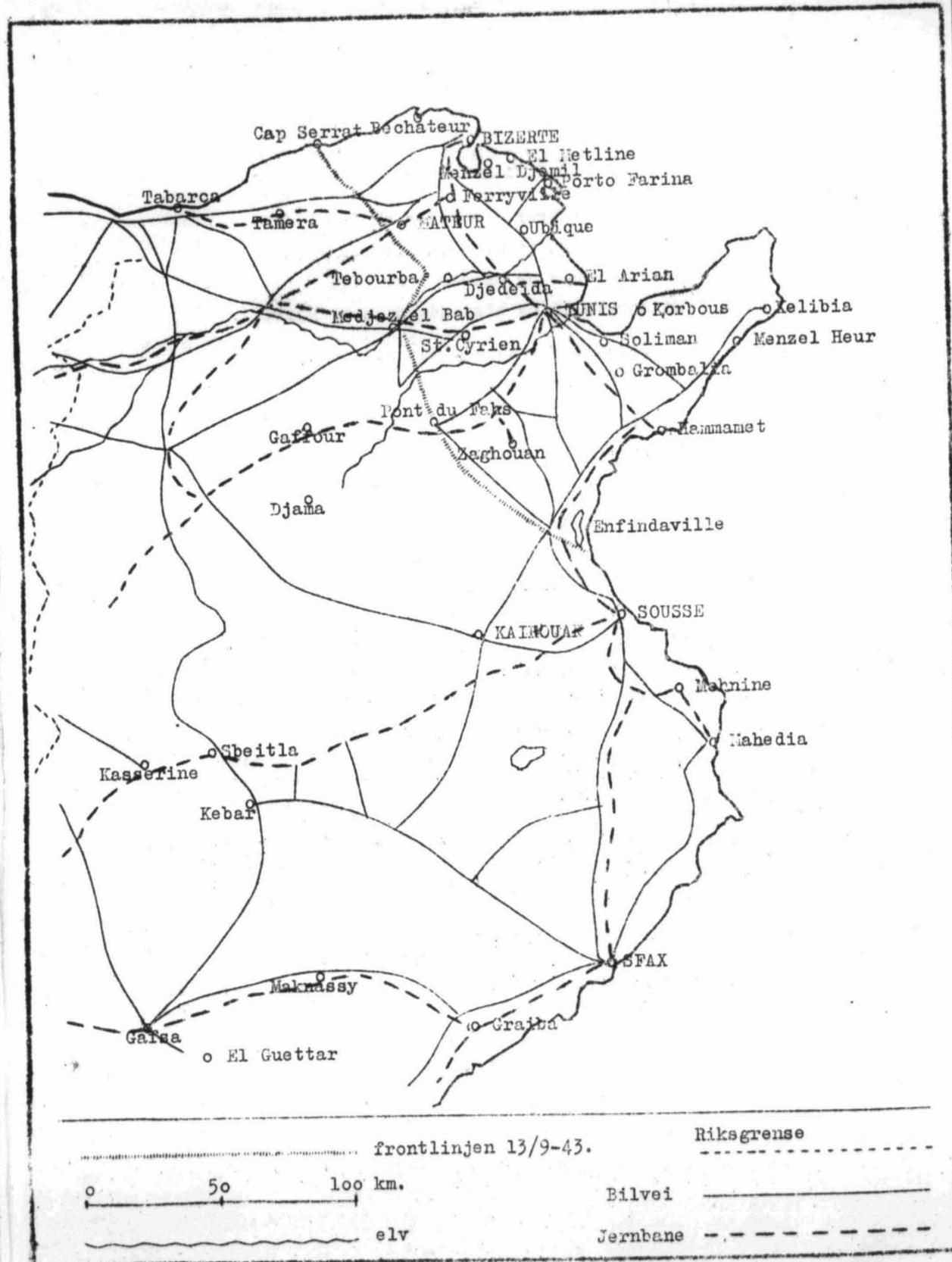
De vil ikke sørges til døde,
men leve i mot og tro.
Bare i dristige hjerter
strømmer de faldnes blod.

Er ikke hver som har kjent dem
mer rik enn de døde var, -
for menn har hatt dem som venner
og barn har hatt dem som far.

De øket det livet de gikk fra.
De spøker i nye menn.
På deres grav skal skrives:
De beste blir alltid igjen.

v v v v V v v v v

rt folks
er enn
rske
er har
ai.
og folk
folket.
fordi
t på
tider
- den
når
o hen-
lle
won
evd
r sam-
og og
ni i-
t av
to land.

TUNISIA: Etter erobringen av Sousse (Susa) 12. april er krigen i Tunisia nå i ferd med å gå inn i sin nest siste fase - beleiringen av festningslinjen rundt Tunis og Bizerte. Den siste fase blir antakelig beleiringen og stormingen av byen og festningen Bizerte.

Det er nå 5 måneder siden amerikanerne og briterne landsatte sine arméer i Fransk Nord-Afrika. Hensynet til aksens flystyrker på Sicilia fikk dem imidlertid til å foreta landsetningene temmelig langt i vest, og de styrker som ble landsatt luftveien - til dels med fallskjerm - i Tunisia, var for fåtallige til å holde sine stillinger mot de tropper som tyskerne i en fart sendte over Siciliastrødet. Det lyktes tyskerne å drive de allierte vekk fra den østlige halvdel av Nord-Tunisia, og etter et mislykket amerikansk angrep i Midt-Tunisia i begynnelsen av februar, ble amerikanerne og franskmennene i Midt-Tunisia 15. februar kastet tilbake nesten til grensen. Først i slutten av februar begynte de allierte å gjenopprette stillingen i Midt-Tunisia, og samtidig lyktes det Montgomery å erobre Medenine og føre sitt artilleri fram mot Mareth-linjen. Det skulle imidlertid ennå gå lang tid før hovedangrepet begynte. En av årsakene til dette var det usedvanlig kraftige og vedholdende vinterregn, som gjorde det nesten umulig for motoriserte styrker å ta seg fram, men forsinkelsen hadde utvilsomt også andre årsaker, først og fremst den manglende kamperfaring hos ledelsen og troppene i vest og det kaos innen den sivile administrasjon som ble følgen av at de allierte overlot makten i de afrikanske kolonier til Vichy-tilhengere som til dels var uvillig stemt overfor de allierte og åpne fiender av de aktive tilhengere av Frankrikes frihetskamp, som hadde sluttet seg til de Gaulle. Det er grunn til å tro at disse svakheter nå for en stor del er overvunnet.

Storoffensiven i Tunisia begynte 20. mars, etter at den amerikanske 5. armé to dager tidligere hadde erobret Gafsa. 22. mars erobret amerikanerne Maknassy og truet dermed med å avskjære retrettmulighetene for Rommels styrker, og 26. mars lyktes det Montgomerys armé å omgå Mareth-linjen i vest og innta El Hamma etter et voldsomt flybombardement. Rommels tropper hadde da ikke annet å gjøre enn å trekke seg tilbake til den 11 km. brede "flaskehals" ved Wadi-Akarit. Den 6. april ble denne festningslinje, som var like sterk som Mareth-linjen, gjennombrutt, og 2. amerikanske korps, som rykket fram fra El-Guettar-området, forenet seg med Montgomerys 8. armé. Samtidig øket presset fra amerikanerne lenger nord, øst for Maknassy og ved Kairouan, og fra 1. britiske armé i Medjez-el-Bab-området og ved kysten øst for Cap Serrat. Rommels tropper var drevet ut på flatlandet, hvor de ikke lenger hadde naturlige eller kunstige forsvarsstillinger å støtte seg til, og de var stadig truet med å få sin retrettvei avskåret. Under disse vilkår har Rommel måttet ofre 20.000 av sine mest pålitelige tropper - derav 18.000 italienerne - for å oppholde fienden, mens hovedstyrkene i største hast har trukket seg tilbake nordover, uten å få tid til særlig grundige ødeleggelser av havner og flyplasser. Sfax ble inntatt 10. og Sousse 12. april. Den 13. april står Montgomery ca. 40 km. nord for Sousse, like syd for Enfidaville, hvor fjellene går helt ut til kysten, og hvor tyskerne har gode naturlige forsvarsmuligheter. Det er imidlertid sannsynlig at tyskernes hovedlinje går lenger nord, noe syd for Hammameth, hvor fjellene er høye og dalene trangere, og hvor motoriserte kjøretøyer til dels vil måtte erstattes med eseltransporter. Herfra går forsvarslinjen rett vestover til Pont du Fahs og derfra nordover over Medjez-el-Bab-Munchar-området, hvor de allierte styrker i de siste dager har trykket tyskerne en del tilbake, og lenger nord går den litt vest for Tebourba, hvor de britiske tropper står bare 40 km. vest for Tunis. Lenger nord går den et stykke vest for Mateur og ender ved nordkysten en del øst for Cap Serrat. Her har den 1. britiske armé i de siste dager hatt en meget bemerkelsesverdig framgang mot Bizerte i ytterst vanskelig fjellterreng, hvor eseltransporter har spillet en stor rolle i kampene. Rommels tilbaketog har satt de allierte i besittelse av 5 nye flyplasser, og tyskerne har nå bare 3 tilbake: en vest for Hammameth i betenkelig nærhet av frontlinjen, en ved Tunis og en ved Bizerte. Plassen ved Hammameth er allerede blitt kraftig bombet. Tyskerne vil nå bli nødt til å stuve sine fly sammen på disse 3 plasser og utsette dem for ustanselige angrep fra de alliertes helt overlegne flystyrker, og skal de i det hele ha noen nytte av plassene, må de til stadighet ha et større antall jagere i luften over dem. Mangelen på flyplasser vil gjøre aksemaktens underlegenhet i luften over Tunisia betydelig større enn før.

et folks
er enn
rske
er har
al.
og folk
folket,
fordi
t på
tider
den
når
o hen-
lle
von
dvd
r sam-
og og
al i-
t av
to land.

Det område som tyskerne nå har igjen å forsvare i Tunisia, har et flateinnhold på ca. 10.000 km.², som Rogaland eller Vest-Agder fylke, eller omtrent dobbelt så stort som Akershus fylke, og frontlinjen har en lengde på under 200 km., eller kortere enn fra Oslo til Lillehammer. Linjen er sikkert godt utbygget og byr på meget sterke naturlige hindringer for angriperne, og det er ingen tvil om at etter at Rommels hovedstyrker er kommet fram, har aksetroppene styrker nok til å bemanne den fullt ut. For de allierte vil det bli meget besværlig å få sitt tunge artilleri i stilling til angrep, og det vil i hvert fall kreve minst en uke, kanskje mer. Det er allikevel grunn til å tro at tyskerne ikke vil greie å holde sine stillinger særlig lenge, fordi de totalt har mistet herredømmet i luften. Jo tettere de står sammenpakket i sine forsvarsstillinger, desto mere vil de bli utsatt for de alliertes knusende luftangrep, som for en stor del vil komme til å erstatte det tunge artilleri i fjellterrenget.

Rommels siste sjangse er da å trekke sine beste tropper sammen til forsvar av Bizerte. Nest etter Gibraltar er Bizerte antakelig verdens sterkeste kystbefestning. Den franske generalstab regnet i sin tid med å kunne holde den i måneder med en besetning på 30.000 mann, og Rommel kan skaffe den en garnison på mere enn det. Både det tunge artilleri og flyvåpenet har imidlertid gjennomgått en betydelig utvikling siden disse beregninger ble anstillet, men det er dessverre likevel ingen grunn til å la de alliertes raske framgang i de siste dager gå seg til hodet og glemme at en stor og avgjørende del av kampene ennå står igjen. Først når Bizerte er erobret, vil veien gjennom Middelhavet bli fri, og først da kan man sannsynligvis vente nye allierte aksjoner som fører krigen over på europeisk jord. Når det skjer, vil tyskerne måtte trekke en stor del av sin allerede nå minkende luftflåte vekk fra Russland for å prøve å slå angrepet tilbake, og det er derfor av avgjørende betydning for dem å utsette dette tidspunkt så lenge som mulig, for å bruke ventetiden til et nytt forsøk på å ødelegge russernes angrepskraft ved en tredje og siste storstilett sommeroffensiv. Det er åpent uttalt fra tysk hold at man regner med at den tyske Afrikahær vil komme til å lide Stalingradarméens skjebne.

Man har på alliert hold drøftet aksens muligheter for å evakuere sine styrker i Tunisia, når stillingen blir uholdbar for dem. Aksens har lidt store skips-tap i det siste, men har ennå en handelsflåte på 2 mil. ton i Middelhavet, derav 850.000 ton beslaglagt i sydfranske havner, men bare en liten brøkdel av disse egner seg for evakueringen. Italia har en glimrende flåte- riktignok bemannet med meget dårlige sjøfolk- som bl.a. omfatter 7 moderne og hurtiggående slagskip, derav 4 på 35.000 ton, men det ville være galskap å sette slagskipene inn i en aksjon som denne. Av Italias 18 kryssere er det nå bare 9 igjen. Alle de tunge kryssere er satt ut av spillet. Av Italias 45 torpedojagere er bare ca. 20 i brukbar stand, men de trenges hardt til beskyttelse av slagskipene. Tilbake for evakueringen blir da ca. 50 torpedobåter og et lignende antall destroyere, og en del mindre motortorpedobåter og lignende. De alliertes totale luftoverlegenhet berger imidlertid for at et slikt forsøk ikke ville falle heldig ut, og det er vel det sannsynligste at forsøket ikke blir gjort. En evakuering luftveien i større stil, kan ansees utelukket, da transportfly er lette mål for jagerflyene.

RUSSLAND: I Vest-Kaukasus fortsetter russerne langsomt å presse tyskerne tilbake ved Noworossijsk og Kuban-munningen, men på midt- og nord-fronten er det nå tyskerne som presser på. I lengre tid har de rettet voldsomme angrep mot russernes stillinger på vestsiden av Donets, og i de siste par dager har de også angrepet på Volkov-fronten, og prøvet å avskjære Leningrads forbindelseslinje langs Ladoga-kysten, begge steder uten resultat. På midt- og nord-fronten gjør sølen det ennå vanskelig å komme fram med tanks, og russerne foretrekker foreløpig å holde seg i ro og konsolidere sine styrker. Tyskerne kan imidlertid vanskelig vente. Det gjelder å få i gang en våroffensiv så snart som mulig, for å trykke russerne vekk fra Donetsdistriktet og om mulig bryte deres offensivkraft, slik at tyskerne uten for stor fare kan trekke fly vekk fra østfronten når den allierte invasjon kommer i Europa. Den tyske hærledelse har også et annet motiv. Stalingradarméens skjebne gjorde et voldsomt inntrykk i Tyskland, og førte bl.a. til meget alvorlige demonstrasjoner blant studentene i München. De alliertes bombardementer av tyske byer har ikke gjort støtningen bedre, og det er tvilsomt om tyskernes nerver tåler "et nytt Stalingrad" i Tunisia, hvis hæren ikke samtidig har noen som helst framgang å oppvise på andre fronter. Hvis de alliertes landgang i Europa lar vente på seg, kan vi derfor sikkert regne med en ny, desperat tysk offensiv på østfronten, så snart føreforholdene tillater det.

LITT OM DEN KONGELIGE NORSKE REGJERINGS OPPGAVER OG VIRKE I DE FORLØPNE 3 ÅR.

Statsminister Nygaardsvold talte i London Radio den 9. april. Han uttalte blant annet:

Vi må forberede oppgjøret med forrederne og de stripete. Vi ønsker alle at dette skal foregå etter ordnede, rettslige forføyninger. Videre må vi på forhånd være klar over hvorledes vi skal oppheve de utallige rettsstridige forordninger som tyskerne har utstedt og hvorledes vi best kan råde bot på all den skade som deres overgrep har voldt. Alt dette krever et betydelig juridisk og administrativt forarbeid. Vår første oppgave blir imidlertid å sørge for mat, klær og sko til landet, så vi med en gang kan avhjelpe den verste nød. Vi må også gjøre alt som står i vår makt for å unngå økonomisk kaos i overgangstiden. Det vil bli nok arbeid i Norge etter krigen, og vi må aldri mer oppleve at tusener av arbeidsvillige nordmenn skal være uten beskjeftigelse. Overgangstiden kan bli vanskelig. Man behøver bare å tenke på de nordmenn som nå nødtvungent arbeider på tyske anlegg. Vi må ha en plan ferdig for overgangstiden, og vi må sørge for at vårt næringsliv så snart som råd er, kan få de nødvendige råvarer og produksjonsmidler. Hva det siste angår, så er det tatt hensyn både til industrien, landbruket og våre fiskeres behov.

Vår utenrikspolitikk er kanskje viktigere i dag enn noen gang tidligere i vår historie. Jeg skal ikke her komme inn på alle de spørsmål som reiser seg i denne forbindelse. Vi er alle klar over at vi ikke skal stå alene i framtiden, og vi ønsker fortsatt samarbeid med våre allierte og et nært samarbeid med de andre nordiske folk. Formene for dette samarbeid kan ikke fastslås nå, men jeg tror ikke Norge vil oppgi sin stilling blant de forente nasjoner for å vende tilbake til den gamle nøytralitetspolitikken. Vi kan trygt si at Norge har et godt navn i verden i dag. Det skyldes motstanden hjemme, og vår krigsinnsats ute. Det er få ting som gleder meg mer enn å se uttalelser i aviser og tidsskrifter i hele den fri verden som forteller om beundring for det norske folk og dets kamp.

Det har vært av stor betydning for Norges stilling ute at vi har vært i stand til å finansiere hele vårt arbeid ved hjelp av våre egne midler og at vi endog har vært i stand til å holde vedlike våre utenlandske lån. Grunnlaget for våre finanser er naturligvis inntektene av handelsflåten, men det ville være en misforståelse å tro at regjeringen har brukt opp disse inntektene. Vi har hittil bare brukt den del av overskuddet som svarer til hva skipsfarten før krigen ville betalt i skatter og avgifter. Gullbeholdningen har vi ikke rørt.

Statsministeren sa videre: I disse 3 årene, mens vi har arbeidet her ute, har den nye orden hørt hjemme. Den nye orden, det betyr plyndring, løgn og terror. Det siste er at frie norske menn blir tvangsutskrevet til å arbeide for tyskerne. Fienden bruker en liten klikk som er hentet fra nasjonens bunnsfall, som sine redskaper, og ordet quisling er på alle språk blitt kjent som betegnelse for den som forråder sitt land og går i fiendens tjeneste. Aldri har et lite demokratisk folk vært utsatt for en så grusom og nederdrettig undertrykkelse. Ja, det er i sannhet hårde tider for det norske folk, men det er også en stor tid i vårt folks historie. Undertrykkelsen har utløst en motstand som har sveiset alle nordmenn sammen, og som med rette har vakt hele verdens beundring. Det er oss en glede at ingen har latt seg forlede til uoverlagte og desperate handlinger, selv om fristelsen må ha vært stor.

I dag, etter 3 års krig, vil vi minnes alle dem som ga sitt liv for fedrelandet, de som falt som stridende, sjøfolkene og alle de gode nordmenn som er blitt henrettet eller pint ihjel i fengslene. Våre tanker går til de tusener som vansmekter i tukthus og konsentrasjonsleirer, og til alle dem som sitter igjen og bare kan vente. Vi har alle slekt og venner blant dem, og våre tanker er med dem dag og natt.

Til slutt sa statsministeren: Det er ikke regjeringens oppgave å bestemme etter hvilke linjer Norge skal styres i framtiden. Det vi kan gjøre er å forberede gjenreisningen så langt det lar seg gjøre her ute. Så snart landet er blitt fritt igjen, vil regjeringen innlove sin avskjedsansøknin til Kongen, og vi håper at det deretter vil bli dannet en samlingsregjering fra det bredest mulige lag i folket. Vi har vel alle et framtidens bilde av Norge i vårt sinn, et land hvor et fritt folk kan leve i gode og jevne kår, og én ting er sikkert: Framtidens Norge vil bygge på folkestyrets faste og prøvede grunn.

et folks
er enn
rske
er har
al-
og folk
folket,

fordi
t på
tider
den
når

o hen-
lle
von
evd
r sam-
og og
al i-
t av
to land.

I tilknytning til statsministerens tale kan det være på sin plass å komme litt inn på statsbudgett for 2. halvår 1942, som nå foreligger trykt. Budgettet bygger som de tidligere budgetter under regjeringens opphold i London på de inntekter som staten har av vår handelsflåte. Det har aldri vært noen meningsforskjell om i hvilken utstrekning de beløp handelsflåten seiler inn kan brukes hvor det er nødvendig, først og fremst for landets gjenerobring, dernest til støtte for våre landsmenn som har måttet rømme ut av landet, og for øvrig til forberedelsen av hjemkomsten til Norge, ved innkjøp av forsyninger o.s.v.

For å undersøke hvorledes forholdene stiller seg med hensyn til statens forbruk av handelsflåtens (Nortraships) midler, har finansdepartementet søkt å anstille en beregning over hvor stort beløp det offentlige ville hatt i skatter og tonnasjeavgift, hvis flåten hadde vært drevet av rederne selv. Etter de beregninger som foreligger skulle staten på denne måte, i tiden fra mai 1940 til 30. juni 1942 kunne bruke anslagsvis kr. 377 mil. Herav er brukt ca. kr. 316,8 mil. når det ikke tas hensyn til avdrag på statsgjeld, som ikke er noen driftsutgift og heller ikke til en avsetning på £ 5 mil. (ca. kr. 88 mil.) til forsvaret, som ennå ikke er anvendt. Det skulle altså pr. 1/7-1942 være et overskudd på ca. kr. 60,2 mil. Dessuten skulle man kunne disponere et beløp motsvarende skatter og tonnasjeavgift for 2. halvår 1942, anslått til ca. 65,5 mil. kroner. I alt skulle det således i det halvår vi nå er inne i, kunne brukes ca. 125,7 mil. kroner, uten at staten kan sies å ha opptatt noe lån av de kapitaler som er innseilet av handelsflåten.

Utgiftene til budgett for inneværende halvår er oppført med ca. 92 mil. kroner, etter at avdrag på statsgjeld og noen mindre inntektsposter er fratrukket. Det skulle altså være et overskudd på budgett på ca. 33,6 mil. kroner, når man ikke regner med forannevnte avsetning til forsvaret på ca. 88 mil. kroner.

Den norske stats finanser under krigen skulle således ha et solid grunnlag. Utenfor budgett holdes innkjøp av varer til hjemkomsten. Hertil er medgått ca. 60 mil. kroner som man regner med å kunne få igjen senere ved salg av varene. - Budgettet stiller seg for øvrig som følger:

Skatter og tonnasjeavgift for 2. halvår 1942.	ca.kr. 65.500.000,-
Til disposisjon fra 1. halvår 1942.	" " 60.200.000,-
	ca.kr. 125.700.000,-
Utgifter til forsvaret.	ca.kr. 60.200.000,-
Renter av utenlandsk statsgjeld.	" " 15.500.000,-
Sosialdepartementet.	" " 6.300.000,-
Handelsdepartementet.	" " 5.000.000,-
Utenriksdepartementet.	" " 3.400.000,-
Informasjonstjenesten.	" " 1.000.000,-
Øvrige regjeringskontorer.	" " 900.000,-
Budgettmessig overskudd.	ca.kr. 33.600.000,-

Den største utgiftspost er som man vil se forsvaret. De andre større utgiftsposter er til finansdepartementet, nemlig renter av den utenlandske statsgjeld, ca. kr. 15.500.000,-. Hertil kommer avdrag på ca. 17,7 mil. kroner, som imidlertid ikke vedkommer det egentlige driftsbudgett. Regjeringen har som bekjent funnet det riktig å fortsette betaling av renter og avdrag på hele den utenlandske statsgjeld, for så vidt det ikke unntakelsesvis er oppstått uoverstigelige vanskeligheter med valutaoverføringen. Dette har i høy grad bidratt til å styrke den norske regjeringens stilling, så vel i allierte som i nøytrale land.

Handelsdepartementets og sosialdepartementets utgifter gjelder først og fremst utgifter til flyktninger i Sverige og annet steds, og til foranstaltninger til fordel for våre sjøfolk. Dette er plikter som regjeringen ikke kan komme fra. Det vil også være enhver regjeringens største glede å gjøre alt for at sjøfolkene under de vanskelige forhold de lever, kan føle at det blir gjort hva der er mulig for dem.

Utenriksstatens budgett er som det vil sees på 3,4 mil. kroner. Det gjelder nå mer enn noen sinne å styrke Norges stilling utad ved å ha en våken og handlekraftig representasjon rundt om i landene. Det samme hensynet gjelder for informasjonstjenesten.

OLA NORDMANN SETT MED ENGELSKMANNENS ØYNE.

Hva er det ved Norge engelskmannen særlig beundrer? For å si det kort: **HJEMMEFRONTEN OG VÅR AKTIVE KRIGSINNSATS PÅ SJØEN.**

Av hjemmefrontens kamp er det da igjen først og fremst kirkens og skolens innsats som har gjort dypest inntrykk, både i Storbritannia og De Forente Stater. Denne høyreiste kampen for samvittighets- og trosfrihet, kampen for selve den frie tanke, var noe som umiddelbart måtte appellere til engelskmannen. Her så han den nordiske sjel reise seg i gigantisk protest mot Tysklands slavemoral, han så nordmennene som et folk av frie ånder i kompromissløs kamp for det som er dem hellig.

Dernest beundrer han den mesterlige ledelsen av "the underground movement" i Norge. Dette at vi gang på gang kan ta Gestapo ved nesen og at Gestapo tilsynelatende stadig er den tapende part, er noe som appellerer til engelskmannens sans for "det fine spill". Han skjønner at det sitter klare og nøkterne hjerner i spissen for Norges hjemmefront.

Og så liker han den måten nordmennene hjemme har satt hardt mot hardt inn i kampen. At linjene er rene, folket samlet i én knyttet neve. At vi ikke lider av "fransk forvirring". Ofte har en hørt engelskmennene omtale Norge som "the most loyal of all our allies". De frykter ikke noen underfundigheter fra norsk side. De stoler på oss.

For den jevne engelskmann er imidlertid ordet "nordmann" ikke bare noe fjernt begrep. Briternes sunne virkelighetssans lar dem se mennesket bak ordet, og i mennesket søker engelskmennene alltid å finne det menneskelige.

Hva finner han i oss? - Han finner oss under tiden såre menneskelige. Han ser at vi har våre gode sider. Han kan også se at vi har våre store egenskaper. I den høye, lyshårete, blåøyde og velvoksne norske sjemannen og soldaten ser han et stykke frisk og sterkt realt mannfolk, "a man of action, a fighter, a grand chap". Han ser at nordmannen både har sin teoretiske og praktiske utdannelse i orden, at han er mann for sin hatt og at han bærer sin hatt som han vil. Nordmannen har humør. Han kan slå en vits både om seg selv og andre. Det liker engelskmannen.

Men engelskmannen ser mer. Han ser at Ola Nordmann hverken stikker sin hatt under stolen eller sitt lys under skjeppen.

Når han anerkjennende bemerker at Norge virkelig hadde en demokratisk statsforfatning før krigen, så svarer Ola Nordmann hjertelig og høyrøstet: **Jaha! make til demokrati som det norske fantes overhodet ikke i hele verden!** Når engelskmannen deretter komplimenterer nordmennene med deres ypperlige handelsflåte, så slår Ola Nordmann dem faderlig på skulderen og sier: **Ja, min venn, hvordan pokker skulle det gått England hvis ikke vi hadde kommet dere til hjelp?** Når engelskmannen lar sin beundring for den norske hjemmefront komme til orde, erklærer Ola Nordmann seg øyeblikkelig enig: **Ingen av de andre okkuperte landene i Europa har make til hjemmefront som den vi har i Norge! Verden har i det hele tatt ikke begrep om hvor meget den har å lære av oss nordmenn!**

Da smiler engelskmannen sitt muntreste smil. En umerkelig liten rykning i munnaviken, et umerkelig lite blink i øyekroken! - Vit da at engelskmannen har sett litt for meget av deg!

Ikke så å forstå at han mener ditt "outlook" er noe i retning av det vi på norsk kaller provinsielt, ikke så at han vil påstå du er aldri så lite "narrow-minded". (Skjønt hvem vet, det kan kanskje slumpe at det er nettopp det han mener.)

I allfall hender det undertiden at han finner det høyrøstede norske **JAHA!** - en aldri så liten smule for høyrøstet. At han mener det kan klare seg med litt mindre "boasting". At noe mere balanse og selvkritikk muligens ville kle hans gode venn Ola Nordmann.

Stort sett vet engelskmennene meget godt hva Norge har gjort og fremdeles gjør for dem i denne krig, og de innrømmer åpent at de står i takknemlighetsgjeld til Norge.

Men vet alle nordmenn hva engelskmennene har gjort for oss? Er vi klar over hva "the Battle of Britain" betød også for oss? Er vi klar over at uten Englands heroiske mot og utholdenhet gjennom 3 lange krigsår ville også Norge vært redningsløst forlatt? Og er vi alltid villig til å innrømme at vi står i bunnløs takknemlighetsgjeld til England?

rt folks
er enn
brake
er har
al-
og folk
folket,
fordi
t på
tider
- den
når
e hen-
lle
ven
evd
r sam-
og og
al i-
t av
to land.

S M Å P L U K K.

adolf og musse har tatt 4 dagers fellesferie. Hva de har forlystet seg med i denne tiden, er ikke så godt å si, men den meldingen som er sendt ut virker nok så pussig på folk som setter den grå hjernemasse litt i bevegelse. Det er i det hele tatt rart at de to partnere stadig behøver å forkynne sin fullstendige enighet for verden. Det burde en anta var en selvfølge. Når vi stadig skal få det bekreftet i pompøse ord og vendinger, avler det unektelig en mistanke om at alt ikke er som det skal være. Det minner litt om mannen som løper rundt på gaten og skråler for all verden at han er riktig i toppen. Jo mer han flyr omkring, desto sikrere er folk på at han er spikende gal.

Når man leser en slik bombesikker erklæring som den vi fikk mandag 12. april, burde i alle fall en nyfødt gå ut fra at aksens seir er sikker og nær forestående. Men for dem som har levet noen tid og har lært å lese (samt lært å huske hva som tidligere er kunngjort) er ikke slike meldinger så helt å stole på allikevel. Vi tillater oss å gjengi overskrifter i Dagbladet for torsdag 1. oktober 1942:

"SISTE VINTER VIL IKKE GJENTA SEG"
"Der Führers tale preget av optimisme og seiersvisshet"
"Verdens største korndistrikter åpnet for Tyskland og Europa"
"VI KOMMER TIL Å TA STALINGRAD, OG NÅR VI HAR TATT BYEN, VIL INTET MENNESKE KUNNE BRINGE DE TYSKE TROPPER VEKK"

I Aftenposten for mandag 5. april 1943 finner vi:

"Den tyske presse bebuder nye avgjørende kamper til våren"
"Vinteren i år har vært betydelig farligere enn i fjor".

Vi anbefaler eventuelle tvilere å slå etter. De vil finne at det stemmer. Vi skulle gjerne ha sitert mye mer, så morsomt som det er, men plassen strekker ikke til.

Tyskerne tok praktisk talt Stalingrad, men allikevel ble snaue 100.000 tyskere brakt vekk, SOM FANGER, mens resten holder stillingen fremdeles, riktignok under jordens overflate.

Hva som er sagt og avtalt på det siste møte mellom hitler og mussolini, vet vi ikke så sikkert, men når vi leser om det tunge artilleri som hitler brakte med seg, kan vi gå ut fra at situasjonen ikke har vært hyggelig for musse. Han har antakelig fått grei beskjed om hva tyskerne venter av italienerne og med disses tidligere prestasjoner under denne krig i frisk erindring, ville det ikke være så rart om musse ble litt molefunken.

I TUNIS har Rommel fremdeles ledelsen. Hans tilbaketrekning foregår i slikt et forrykende tempo at Montgomery har gitt opp. Den britiske 8. armé må nøye seg med å luske etter og samle opp italienske fanger.

"MINISTER" jonas lie har nå begynt å tale for kvinnene. En må anta at talen utelukkende er rettet til de tøsene som flyr med tyskerne. - Jonas, jonas, hvis din navnebroder i hvalfiskens buk var av samme kaliber som deg, er det sanneligvis ikke noe rart at han ble spyttet ut igjen. Det er visse grenser, selv for bedervet mat.

ORVAR SÆTHER: Mot den demokratiske moral setter vi den nasjonalsosialistiske moral. - Det er ugjærlig, herr sæther. Ordet moral kan overhodet ikke brukes i forbindelse med nasjonalsosialisme.

DET FORLYDER at favorittsangen til aksens afrikatropper for øyeblikket er: "Nu siste reis meg forestår, sing sailor, oh." - Den britiske flåte parkerer utenfor Tunis for å gjøre det hele så naturlig som mulig.

v v v v v v v

SLAGET OM EUROPA.

Berliner Børszeitungs militære medarbeider ventilerte nylig over atskillige spalter spørsmålet om det blir noen tysk sommeroffensiv i øst i år. Han kom til det resultat at det ikke er aldeles sikkert at dette generalangrep kommer i stand. Den frontlinje som nå holdes er dratt slik, skriver han, at den byr full sikkerhet mot alle russiske angrep. "Støttet på et fordelaktig terreng byr den like gode forutsetninger for en defensiv som for en ny sommeroffensiv og gir dermed den tyske krigsledelse mulighet for å frigjøre betydelige reserver for andre formål". Forfatteren heller til den oppfatning at det i stedet blir russerne som etter en kort pause setter inn en storoffensiv, og at denne kommer til å samordnes med et stort alliert angrep i vest.

Hensikten med kronikerens artikkel er vel nærmest å holde hjemmefrontens tanker beskjefte på en beleilig måte. Men mere eller mindre med hensikt har forfatteren dog tangert aksens alvorligste problem. Den tidsfrist som sto til rådighet for å eliminere motstanderen i øst, er snart utløpet. Russland er fremdeles en farlig motstander som endog i beste tilfelle kommer til å binde et anseelig antall divisjoner og masser av fly. I fjor kunne hitler sette inn den større del av den tyske armé i et gigantisk forsøk på å nå Volga og Kaukasus, og derved avskjære Russland fra dets viktigste forsyningsdistrikter. Risikoen for den annen front i Europa var ikke stor. Men hvis tyskerne i år gjør forsøket fra i fjor om igjen, da løper de den største fare for at den mektige allierte koalisjon endelig skal ha held med sine planer om et synkronisert angrep fra øst, vest og syd. Dette angrep vil bl.a. stille det tyske flyvåpen overfor oppgaver som det neppe kan mestre.

Den oppgave som nå hviler på Tyskland er usedvanlig meget tyngre enn i fjor. Da voldte hverken Balkan eller Italia noen bekymring. Krigstrettheten i Italia er en alvorlig faktor som må tas med i beregningen hvis krigen trekker i langdrag. I denne situasjon framstår planen om en "Ostwall" som en mulighet for å skaffe i det minste lettelse. Planen er flere ganger drøftet i tysk presse.

Forestillingen om de besparelser som skulle oppnås ved en defensiv i øst, er sikkert betydelig overdreven. Store styrker må allikevel holdes rede for å møte russiske gjennombruddsforsøk, og til dette kreves tropper av høy kvalitet, som er i stand til hurtige og bevegelige operasjoner. Vinterens erfaring har deullt ut bekreftet denne oppfatning. Videre har erfaringen vist faren ved å gi stusserne tid til å reorganisere seg, samle sine krefter og sette opp nye veldige reserver. Russerne har riktignok ikke greidd å ta igjen det sydlige Ukraine, men de har igjen forbindelse med Kaukasus og det rike Kubanområdet er for største delen gjenerobret. Det finnes nå ingen mulighet for å tillempe overfor russerne den "lammelsesstrategi", som i fjor spilte så stor rolle, i alle fall i den tyske propaganda.

En defensiv i øst byr ingen vei ut av vanskelighetene. Den skulle i stedet gi russerne anledning til restitusjon. Tyskland ville kanskje få pusterom en tid, men dette ville bare være til nytte under den forutsetning at det i mellomtiden kunne gjøres opp med motstanderen i vest. Forutsetningen ble altså at et stort anlagt invasjonforsøk kom i stand i denne tid, og at tyskerne kunne avslå dette så effektivt at det ikke ble gjenopptatt. Men ingen vil vel regne med en slik mulighet.

Resultatet blir altså at tyskerne må gjenoppta offensiven i øst under sannsynligvis forvarrede forhold. Det vil derfor være eiendommelig om ikke forholdenes egen logikk vil tvinge tyskerne til å fortsette kampen i øst og oppby alle resurser, endog med fare for at de allierte stiller dem overfor tofront-krigen. Noe annet valg gis neppe. Tysklands eneste sjangse til seier ligger i å knuse den russiske harmakt, for siden med ryggen fri, eller på det nærmeste fri, å by alle invasjonforsøk spissen. Tyskerne selv legger heller ikke skjul på at krigen i øst er avgjørende. Det er derfor trolig at hitler i sommer gjør forsøket fra i fjor om igjen, med innsats av hver eneste tilgjengelig maskin og mann.

Det eneste som skulle kunne forrykke disse planer var om de allierte før dette skjer, var i stand til å etablere en annen front i så stor skala at den ble en overveldende trussel, som måtte avverges for enhver pris. Når man studerer tempoet i de alliertes operasjoner i Nord-Afrika, er man neppe tilbøyelig

rt folks
mer enn
ørske
der har
mal.

og folk
folket.

fordi
t på
tider
- den
når

no hen-
alle
ven
levd
r sam-
og og
ni i-
at av
sto land.

til å tro at hovedangrepet mot "den europeiske festning" kommer som et lyn. De forberedelser som må gjøres for å sette inn stridskreftene mot Europa vil nok ta sin rundelige tid. Russland har neppe utsikter til på lenge ennå å slippe unna krigens hovedbyrde. På enkelte hold begynner man derfor på ny å presse fram den annen front ved å framheve den risiko som påstås å være til stede for at Russland allikevel skal bukke under på grunn av alt for anstrengte resurser. Det er jo klart at krigen må ha vært hårdt endog på Russlands veldige krefter. Deres tap fram til august 1942 er oppgitt til 5 millioner mann, som omfatter eliten av de russiske tropper. Hertil kommer de store tap ved Stalingrad, under den lange vinteroffensiv og i kampene ved Donets. Dessuten har Russland mistet halvparten av sin jernindustri. Den tyske stålproduksjon regnes å være 4 ganger så stor som den russiske. Tre fjerdedeler av den russiske alluminiumsindustri er også borte, og en stor del av det viktige jernbanenettet befinner seg på motstandernes hender.

Tyskland og Russland holder hverandre i et så hårdt og dødelig grep at ingen av partene synes å ha mulighet for å komme ut av kampen uten en utmattelse som når til bunnen. En kunne i blant være fristet til å spørre om det er dette tidspunkt de allierte i vest vokter på som det gunstigste. Kanskje ikke ut fra et rendyrket militært standpunkt, men fra et militært og politisk. Krigsføring er en sak med mange vidtrekkende og kompliserte motiver og hensikter, og slaget om Europa avgjøres ikke bare på slagmarkene, men også ved forhandlingsbordet.

v v v v v v v v v

DET DANSKE RIKSDAGSVALG.

Valget i Danmark vakte atskillig interesse også i Norge. Vi er kanskje ikke alltid så godt underrettet om det som skjer i vårt sydlige naboland, men vi vet dog at danskene i kraft av sin politiske kyndighet og sin nasjonale selvdisiplin gjør det som er best for å verge Danmarks frihet, selvstendighet og det nordiske folkestyre.

Valget ble ingen sensasjon. Det skjedde nettopp det en hadde regnet med. Deltakelsen var usedvanlig stor, til tross for bare en ukes forberedelse likesom ingen offentlig agitasjon fikk finne sted.

En overraskelse var det kanskje at nazistene led slik fjasko. Visselig hadde man regnet med at danskene ville følge demokratiets baner, men forholdene har jo til dels vært slik at man burde ha kunnet vente en viss framgang for nasjonalsosialistene og det nærstående bondeparti. Disse to partiers samlede andel i stemmene avtok, og de mistet to mandater. Alle de demokratiske partier øket sitt stemmetall. Sosialdemokratene gjorde atskillig framgang og det konservative folkepartis økning var prosentvis ennå større. Partiet har med konsekvens hevdet riksforsvarets og Nordens sak. Valgresultatet viste at danskene hadde mobilisert en rekordartet deltakelse og utnyttet dette til å styrke den demokratiske front. Også vi her i Norge gleder oss over resultatet.

v v v v v v v v v

"HELSEBLADET"

Til finansiering og drift av det såkalte "Helsebladet", som i likhet med Lippestads produkt "Norsk Arbeidsliv" uoppfordret slenges for hver manns dør og omgående brennes, er på "statsbudettet" for inneværende termin ført opp kr. 600.000,- som er stjålet fra Apotekavgiftfondet. Det het seg at det var en "engangsbevilgning", men den har gitt mersmak. Behovet er jo "elastisk", og "medisinaldirektøren" har derfor besluttet seg til å foreslå at man for neste termin stjeler ytterligere kr. 860.000,- av nevnte fond. Hva "Helsebladet" skal leve av når fondet en dag er oppspist, bekymrer ham foreløpig ikke.

v v v v v v v v v

"ET ANNAT KRIG"

En svenske som nylig var i Oslo, utbrøt da han hadde lest de "norske" avisers kommentarer om krigen og de siste begivenheter: "Detta är ta mig fa'n et annat krig."

v v v v v v v v v

FREDSPROBLEMER.

De allierte statsmenns drøftelser av hovedlinjene etter freden har framkalt megen billig spott i den tysk-kontrollerte presse. Man taler hånlig om å selge skinnen før bjørnen er skutt, men det ordtaket burde nå de herrer nazistene være litt varsomme med å bruke. Hvordan er det f.eks. med den europeiske "nyordningen" som de har utbasunert nå i 3 år, uten at den viktigste forutsetningen for en slik "ordning" - Englands og Russlands nederlag - er brakt i stand?

De allierte setter seg ikke slike storaktige mål som å nyordne Europa i den forstand at de vil ensrette det. Deres mål går tvert om ut på å opprette et samspill av stater hvis styreform kan være temmelig forskjellig, men hvor grunnlaget er felles: Respekten for hver enkelt stats rett til å rå med sine egne ting. Roosevelts uttalelse om at et faciatisk styre ikke vil bli tålt, i noe land, er bare uttrykk for den oppfatning at facismen og nazismen etter sitt vesen betyr en fornektelse av disse enkle spillereglene i forholdet mellom landene.

At det er et viktig arbeid å ta opp disse problemene allerede nå, vil være klart for enhver som vet at krigen ikke er noe mål i seg selv. Misgrepet etter forrige verdenskrig var nettopp at man manglet en klar linje, da freden skulle settes i verk. Riktignok er det en av de mange store tyske løgner at Versaillesfreden bare var en voldsfred. For tyskerne sto det naturligvis som en uhyrlighet at polakker og tsjekkere skulle ha rett til å leve sitt eget liv, men i siviliserte land ser man anderledes på saken. Feilen lå ikke i grensereguleringene, men i at man manglet et samlet økonomisk program som kunne skape sunne forhold i samkvemet mellom nasjonene og innen hver enkelt stat. Det er dette som nå er det sentrale i fredsdrøftelsene mellom de allierte. Å arbeide fram mot dette store målet er ikke det samme som å slakke av i krigsanstregelsene. Tvert om - det vil stimulere dem ytterligere.

Hvordan skal så vi i de okkuperte land forberede freden? Vi kan ikke føre åpne drøftelser. Vi mangler både ytringsfrihet og adgang til materiale. Vår oppgave må først og fremst bestå i en sjelelig forberedelse. For det første må vi grunnfeste den solidariteten som krigen har skapt. Det er falt mange lovord om den norske hjemmefront, og den har også vært beundringsverdig, men det må ikke hindre oss i stadig å utbygge den videre. Vi må alltid stille store krav til oss selv og andre. Ingen må stå som tilskuer til kampen for Norges frihet. Det finnes dessverre en god del "jessinger" som er svært så kjekke i munnen, men som blir påfallende spakere når det gjelder å ta et tak. Under de nåværende forhold kan vi vanskelig få dem fram i lyset, men de skal vite at i det Norge som skal bygges opp etter krigen, vil en slik passiv holdning ikke bli tålt. Da gjelder det mer enn noen gang å løfte i flokk. Kravet om solidarisk holdning vil bli stillet ubønnhørlig til alle. I fredelige tider har nok en og annen ment at solidariteten betydde innskrenkning i friheten. Men frihet er jo ikke først og fremst dette at enhver kan gjøre som han vil, men at man sammen skaper de beste utviklingsmuligheter for evner og krefter hos hver enkelt. Denne tiden skulle vel ha lært alle at solidaritet er en nødvendig forutsetning for frihet.

Vi må sørge for at den solidaritetens ild som kampen mot undertrykkerne har tent, ikke går ut. Bare ved å holde den ved like kan vi avbetale noe av det vi skylder alle dem som falt og som vansmektet i gestapos fangehull, for sitt lands skyld.

v v v v v v v v v

QUISLING HAR SAGT DET.

I 1920 da quisling var militærattaché i Helsingfors, forfattet han et memoria om Finnlands adgang til Ishavet. Det heter her i konklusjonen:

"Det er ingen som benekter at det er en viktig sak for Finland å få direkte adgang til Ishavet. Men spørsmålet er for oss hvorledes dette kan forenes med Norges interesser. Derom kan diskuteres. Det må bær det ikke være tvil om at Norge ikke må være med på noen avgjørelse av dette spørsmål uten i full forståelse med Russland." (Det siste er uthevet også i originalskrivelsen, datert 25. februar 1920.)

v v v v v v v v v

rt folks
ner enn
orske
der har
mal.
og folk
i folket,
fordi
et på
stider
-- den
når
so hen-
alle
oven
levd
er sam-
og og
kal i-
at av
sto land.

DET GJÆRER I TYSKLAND.

Følgende opprop er sendt ut av Hans Scholl som sammen med sin søster og noen andre ble halshugget i München i midten av mars i år. Hans Scholl var sønn av en høy embetsmann i Württemberg som selv har sittet lenge i konsentrasjonsleir. Selv var han krigsdeltaker og hadde jernkorset av 1. og 2. klasse, og hadde deltatt i kampene foran Stalingrad.

STUDENTER!

Dypt rystet står vårt folk som vitne til mennene fra Stalingrads undergang. 333.000 tyske menn har verdenskrigskorporalens geniale strategi meningsløst og ansvarsløst jaget ut i død og fornedrelse. - Fører vi takker deg. Det gjærer i det tyske folk: Skal vi fortsatt overlate våre arméers skjebne til en dilettant? Skal vi ofre resten av den tyske ungdom til en partiklikks lave maktinnskinker? Aldri! Oppgjørets dag er kommet! Vår tyske ungdoms oppgjør med det avskyeligste tyranni som vårt folk noen sinne har måttet tåle. I hele den tyske ungdoms navn forlanger vi tilbake av Adolf Hitlers stat den personlige frihet, tyskernes dyreste eie som den på den ynkeligste måte har bedratt oss for.

I en stat med den mest hensynsløse knebling av enhver fri meningsytring er vi vokset opp. Hitler Jugend, S.A. og S.S. har i vårt livs mest fruktbare dannelsesår forsøkt å uniformere oss, revolusjonere og narkotisere oss. "Verdensanskuelsskolering" het den foraktelige metode til å kneble den spirende selvstendige tenkning og vurdering i en tåke av tomme fraser. Et utvalg av førere, mere djevleske og samtidig bornert enn noen kan tenke seg det, aler opp sine framtidige partipamper, får ordensborgere til å bli gudløse, skamløse og samvittighetsløse utbyttere og mordere! Et blindt, stumt påheng til føreren. Vi åndsarbeidere var akkurat gode nok til å gjøres til slagkølle til dette nye herreskikt. Frontkjempere tales til rette som skolegutter av studenterførere og gauleiteraspiranter. Gauleitene går med skamløse morsomheter de kvinnelige studenters ære nær. Tyske kvinnelige studenter ved Münchens Universitet har gitt et verdig svar på tilsviningen av deres ære og tyske mannlige studenter har gått i bresjen for sine kvinnelige kamerater og har holdt stand. Det er begynnelsen til å tilkjempe oss vår frie selvbestemmelse, uten hvilken åndelige verdier ikke kan skapes. - Vår takk til de tapre kamerater som er gått foran med et lysende eksempel!

For oss finnes det bare en parole: KAMP MOT PARTIET! Ut av partiorganisasjonen hvor man fortsatt vil kneble oss i politisk henseende. Ut av S.S., under- og over-førernes og partistikernes auditorier! DET GJELDER DEN SANNE VITENSKAP OG DEN EKTE ÅNDSFRIHET. Ingen trusler kan skremme oss, selv ikke at våre universiteter og høyskoler blir stengt. Det gjelder for hver enkelt av oss kampen om vår framtid, vår frihet og ære i et statssamfunn som er seg sitt moralske ansvar bevisst.

FRIHET OG ÆRE! I lo lange år har Hitler og hans gjeng lirt av seg, forvansket og fordreiet disse to herlige tyske ord inntil vemmelse, slik som bare dilettanter kan det når de kaster en nasjons høyeste verdier for svinene. Hva frihet og ære betyr for dem, det har de til overflod vist med disse lo års ødeleggelse av all materiell og åndelig frihet, av all moralsk substans i det tyske folk. Det forferdende blodbad har nå åpnet øynene på selv de dummeste tyskere, det blodbad de i den tyske nasjons frihets og æres navn har stelt til!,- og hver dag på ny steller til i hele Europa. Tysklands navn vil for alle tider være skjendet dersom ikke den tyske ungdom endelig reiser seg, hevner og samtidig soner - knuser sine undertrykkere og bygger opp et nytt åndelig Europa.

Kvinnelige og mannlige studenter! På oss ser det tyske folk! Av oss venter de at vi i 1943 bryter den nasjonalsosialistiske terror, som i Napoleons 1813, med åndens makt. Beresina og Stalingrad flammer opp i øst, og de døde fra Stalingrad besverger oss! REIS DEG, MITT FOLK! FLAMMETEGNENE RYKER!

Vårt folk bryter opp til kamp mot Europas undertrykkelse under nasjonalsosialismen i gjenvunnet tro på frihet og ære!

v v v v v v v

MIDDELHAVSPERSPEKTIVER.

Den siste tids utvikling har vist to påtakelige trekk som kan tenkes å få en vesentlig betydning for krigens videre forløp. Begge knytter seg til situasjonen i Middelhavet og åpner hver på sitt vis interessante perspektiver. Det ene er Spanias sterkere framhevelse av sine ideologiske og følelsesmessige sympati med diktaturene, det andre er Tyrkias stadig tydeligere understrekning av sin solidaritet med de allierte, det vil først of fremst si med Storbritannia.

General Franco og partiminister Aresa har begge holdt taler som i sitt språk har vært utfordrende mot demokratiene, selv om de i første rekke var rettet mot bolsjevismen. At Francos militær- og parti-diktatur er en bitter fiende av Moskva og de røde er noe vi alle visste fra før. Borgerkrigens motsetninger og grusomheter lar seg sikkert ikke utslette på generasjoner, og egentlig er ingen ting gjort for å lege dem. Francos fiendtlige innstilling mot Sovjet blir styrket av den konstante kommunistiske fare for hans regime, som en meget stor del av det spanske folk stadig representerer. Etter Serano Suners fall syntes det imidlertid som om Spania var gått inn for en forsiktigere politikk i forholdet til de allierte. Når en mere utfordrende holdning nå igjen begynner å gjøre seg gjeldende, skyldes det utvilsomt de alliertes aksjon i Nord-Afrika og den spenning den har utløst i forholdet til Spansk Nord-Afrika og den Pyreneiske Halvø. Tross denne mere aggressive tone i spansk politikk er det allikevel ikke sannsynlig at Spania vil innlate seg på noe eventyr, hverken for å tekkes sine nazistiske venner eller av hensyn til den bolsjevikiske fare. De farer som vil true Spania i en slik situasjon, både innenfra og utenfra, sammen med den situasjon landet fremdeles er i som følge av borgerkrigen, ville gjøre utgangen av et slikt eksperiment mer enn tvilsomt. Stramningen i spansk politikk er antakelig nærmest å oppfatte som en advarende røst, en diplomatisk trussel, som har til hensikt å garantere Spanias posisjon hvis en krigsutvidelse finner sted i Middelhavet. Den skjer sikkert i forståelse med, om ikke etter direkte foranledning av Tyskland og Italia. Den har utvilsomt sammenheng ikke bare med hele den strategiske utvikling i Middelhavsområdet, men også direkte med utviklingen i tyrkisk politikk i den senere tid.

Etter at det i et par år har vært relativt stille omkring Tyrkias forskjellige pakter både med Tyskland og Storbritannia synes det som de siste måneder først og fremst har blåst liv i forholdet mellom Storbritannia og Tyrkiet. Selv om det har vært understreket at målet for Tyrkias politikk er å bevare nøytraliteten, har en rekke uttalelser i det siste fra tyrkisk hold vært av den art at Tyrkia snart med større rett kan kalles en ikke-krigførende stat med britiske sympatier enn en nøytral. Det er også mulig at de siste måneders strategiske utvikling i Ukraine, Donetsbassenget og Kaukasia har fortonet seg for tyrkiske politikere slik at en avgjort stillingtagen for Storbritannias interesser ikke behøver å medføre at Tyrkia blir direkte deltaker i krigen, selv om nøytralitetens begrep derved uthules. Tyrkia har ikke først og fremst interesse av å holde seg nøytral, muligens av å holde seg utenfor krigen, men framfor alt av å sikre - minst - status quo i Dardanellerspørsmålet. Det er også mulig at Storbritannia kan ha stillet det visse utsikter til gjengjeld for en velvillig holdning under påtenkte operasjoner i tiden framover. For Storbritannias politikk er en utvidelse av tyrkisk innflytelse i dette område å foretrekke framfor enhver annen endring i den geostrategiske situasjon.

Representative britiske militærdelegasjoner har i den siste tid ført forhandlinger med Tyrkias ledende autoriteter, både militære og politiske. Tyrkiske militærdelegasjoner har besøkt de nord-afrikanske fronter og deres allierte kommandoer, og Kong Georg av Hellas er kommet til Kairo. Samtidig kommer meldingen om at Gibraltar er nesten tomt for allierte flåteenheter, uten at det opplyses hvor de nye konsentrasjoner er. Schweiz kaller kvinner og barn bosatt i Bulgaria hjem, uten nærmere forklaring. Mange tegn tyder på at Middelhavet kan bli brennpunktet for dette års planlagte offensive aksjoner fra alliert hold. Rent utenom direkte allierte angrepsaksjoner vil Tyskland og Italia i dette område sikkert bli stillet overfor en rekke høyst ubehagelige oppgaver i de forskjellige okkuperte land. Balkan vil under disse forhold utvilsomt være den del av aksemaktens nåværende maktsfare som er vanskeligst å holde i ro, og hvor de tyske og italienske okkupasjonsmidler kan nyttes minst effektivt.

v v v v v v v

MEDDELELSE ANGÅENDE DEN "NASJONALE" ARBEIDSSINNSATS.

Det er nå blitt klart at den "nasjonale" arbeidsinnsats ikke er annet enn en storstilet innrulering av hjelpetropper for den tyske Wehrmacht.

Foreliggende oppgaver viser at det bare til 15. april 1943 skal utskrives 10.000 mann som praktisk talt samtlige skal fordeles på militære arbeidsplasser under organisasjon Todt. Som eksempler kan vi nevne følgende:

Einsatz Nord-Norwegen, Narvik, (O.T.) . . .	1.500	mann	fra	Oslo og Akershus,
" Mittel-Norwegen, Trondheim.	1.500	"	"	Telemark, Vestfold og Buskerud.
Marine-Oberbauamt Bergen.	320	"	"	Bergen og Hordaland,
" " Trondheim	400	"	"	Sør-Trøndelag,
Fliegerhorstkommandantur Gossen	200	"	"	Møre og Romsdal,
" " Lister	350	"	"	Oslo og Akershus,
Kommandeur der Eisenbahntroppen, Trondhøim, ...	310	"	"	Sør-Trøndelag,
" " " Narvik, ...	200	"	"	Hedmark og Opland.

Videre er det på det rene at flere er blitt tvunget til å underskrive kontrakter om tjenestegjøring i Legion Speer så lenge krigen varer og er sendt til en treningsleir hvor de er iført tyske uniformer og satt under tysk militær befal. Endelig er det på det rene at en del av de utskrevne allerede er transportert ut av landet.

Vi burde visst dette. Det var en feil at vi ikke nektet å sende inn melding til arbeidsmobiliseringen. Feilen er imidlertid gjort. Det kunne se ut som om det norske folk for første gang under krigen hadde sveket sin sak og oppgitt sin kamp. Det er mange ting som forklarer at vi ikke reagerte fort og bestemt nok, men det tjener til lite nå å gå inn på dette. Nå må vi samle oss og si et bestemt NEI. Vi er narret ved trusler og falske løfter, men det er ikke for sent å reise seg til motstand. Nå vet vi at den "nasjonale" arbeidsmobilisering betyr å delta i krigen på fiendens side, og da er det også klart at det strider mot enhver nordmanns samvittighet å delta.

PAROLEN MÅ DERFOR FRA NÅ AV VÆRE: INGEN MØTER FRAM HVA ENTEN DET GJELDER INNKALLELSE TIL ARBEIDSKONTOR, AVREISESTED ELLER ARBEIDSPASS. INGEN MÅ NÅ LENGRE MELDE SEG TIL NOEN SLAGS REGISTRERING.

Kvinnelige gymnasiaster som ennå ikke er myndige, blir også utkalt til arbeidstjeneste under NS-ledelse. Ingen vet hva de skal brukes til. Det bedrag den "nasjonale" arbeidsinnsats representerer spår ikke godt. Foreldrene vil ikke kunne føre noen kontroll med den påvirkning de innkalte piker blir utsatt for, eller hvilke legemlige eller sjelelige påkjenninger de må gjennomgå under tjenesten.

Når disse innkallelser kommer på dette tidspunkt, er det klart at det er et ledd i den "nasjonale" arbeidsinnsats - kort sagt: Ungdomstjenesten tatt i Wehrmachts tjeneste.

BARN OG FORELDRE MÅ STÅ SAMMEN OM Å NEKTE INNRULERING. FORELDRE RETT OG FORELDREANSVAR VIL TILSI ENHVER NORSK FAR OG MOR Å TA KLART OG STERKT STANDPUNKT I DENNE SAK.

Medio april 1943.

rt folks
ner enn
ørske
er har
mal.

og folk
folket,

fordi
et på
stider
- den
når

to hen-
alle
oven
lovd
or sam-
og og
kal i-
at av
tto land.